

Obyvatelstvo

Struktura obyvatelstva

Struktura obyvatelstva podle biologických
a ekonomických znaků

Struktura obyvatelstva

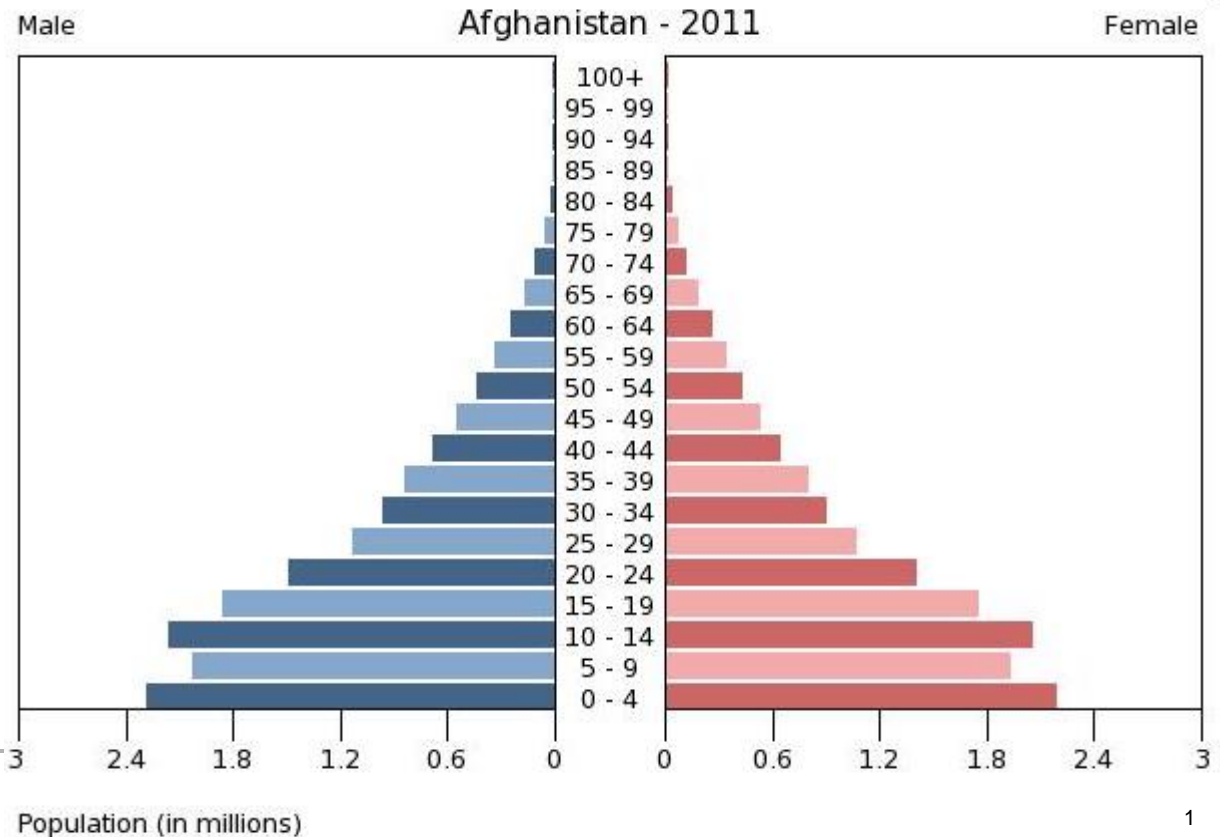
Podle biologických znaků:

členění podle pohlaví http://www.geohive.com/earth/pop_gender.aspx

členění podle věku: předproduktivní do 15 let
produktivní 15 až 65 let
poproduktivní nad 65 let

Věkové pyramidy:

progresivní
stacionární
regresivní

Věkové pyramidy

Porovnej uvedené věkové pyramidy.

Jak se liší struktura obyvatelstva podle věku v těchto státech?

Jaký bude následný vývoj populace těchto států?

Jaká je zřejmě vyspělost těchto států?

Porovnej s údaji a mapami:

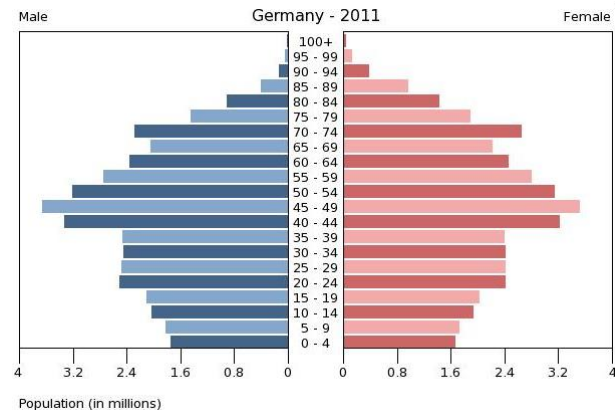
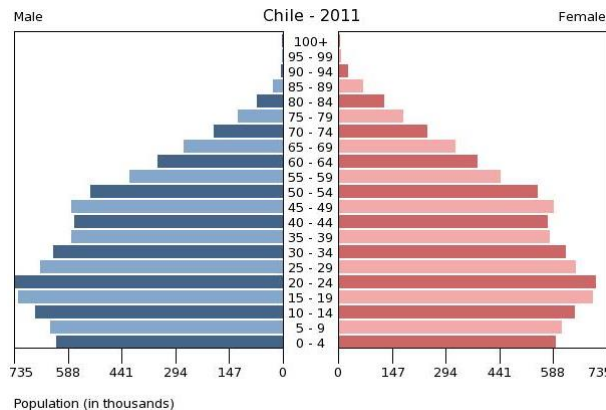
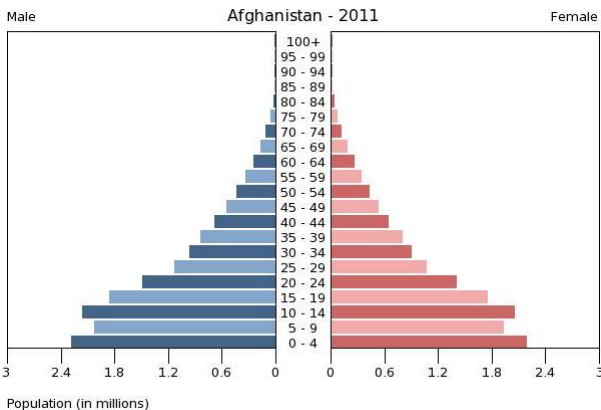
<http://world.bymap.org/index.html>

<http://world.bymap.org/YoungPopulation.html> podíl dětí a mládeže

<http://world.bymap.org/OlderPopulation.html> podíl starého obyvatelstva

<http://world.bymap.org/MedianAge.html> průměrný věk

<http://www.prb.org/Datafinder/Topic/List.aspx?category=10>

Struktura obyvatelstva

Předproduktivní věk

V kterých oblastech světa je vysoký podíl dětí a mládeže?

<http://world.bymap.org/YoungPopulation.html>

http://commons.wikimedia.org/wiki/File:Djibouti_Balbala_children.JPG?uselang=cs
http://commons.wikimedia.org/wiki/File:Primary_Laos.jpg

3

5

4

Foto:KH

Struktura obyvatelstva

Věk produktivní

6

<http://www.alpintrek.info/artfoto.php?com=df&ig=89&io=7138>

Foto:MG

7

Struktura obyvatelstva

Poproduktivní věk

V kterých oblastech světa je vyšší podíl obyvatel v poproduktivním věku než dětí a mládeže?

<http://world.bymap.org/OlderPopulation.html>

Foto: IS

8

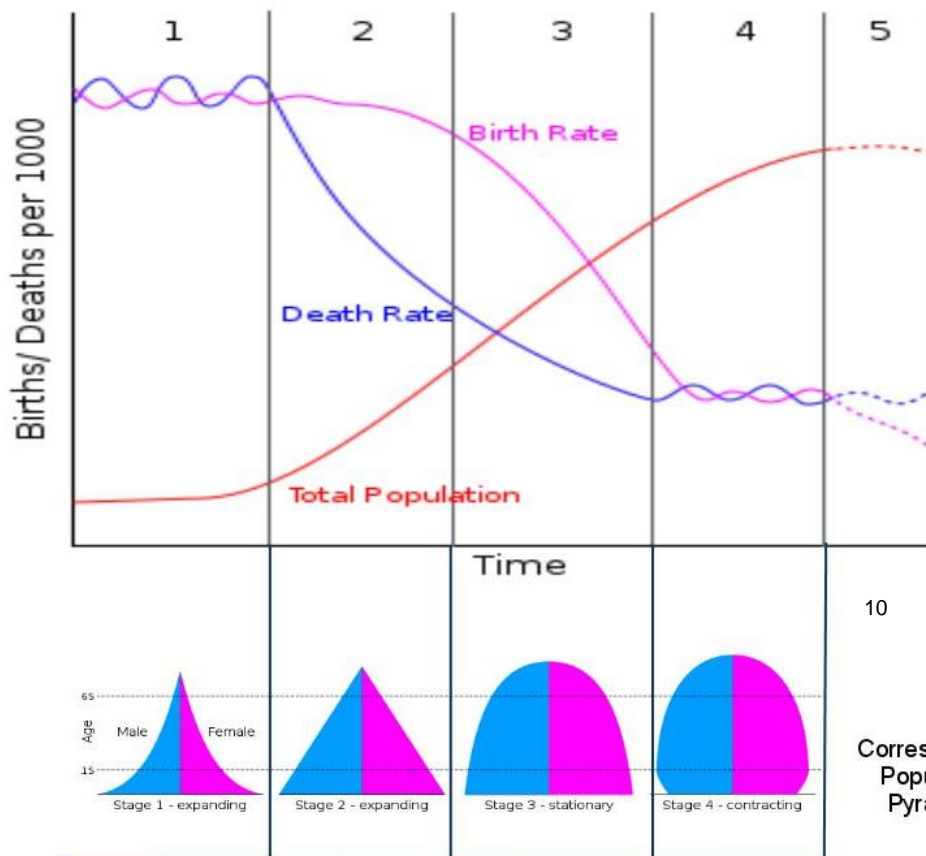

Foto: MG

9

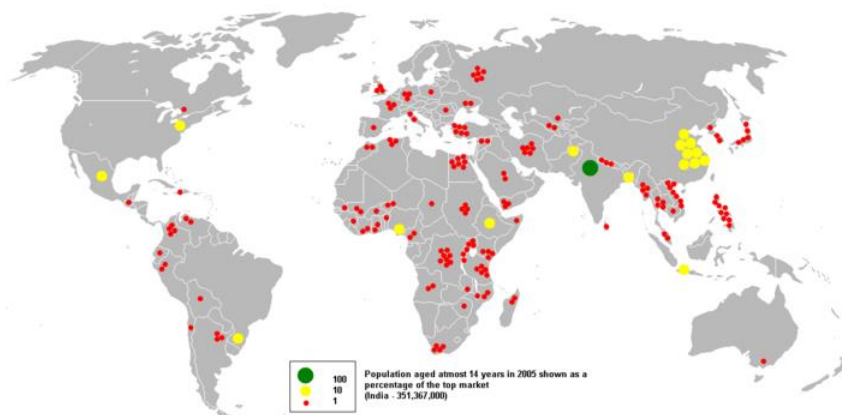
Graf demografické revoluce

Jak souvisí typy věkových pyramid s demografickou revolucí?
V kterých oblastech je vysoký podíl dětí a mládeže?

Prostudujte si odkaz:

<http://www.marathon.uwc.edu/geography/demotrans/demtran.htm>

10

Corresponding
Population
Pyramids

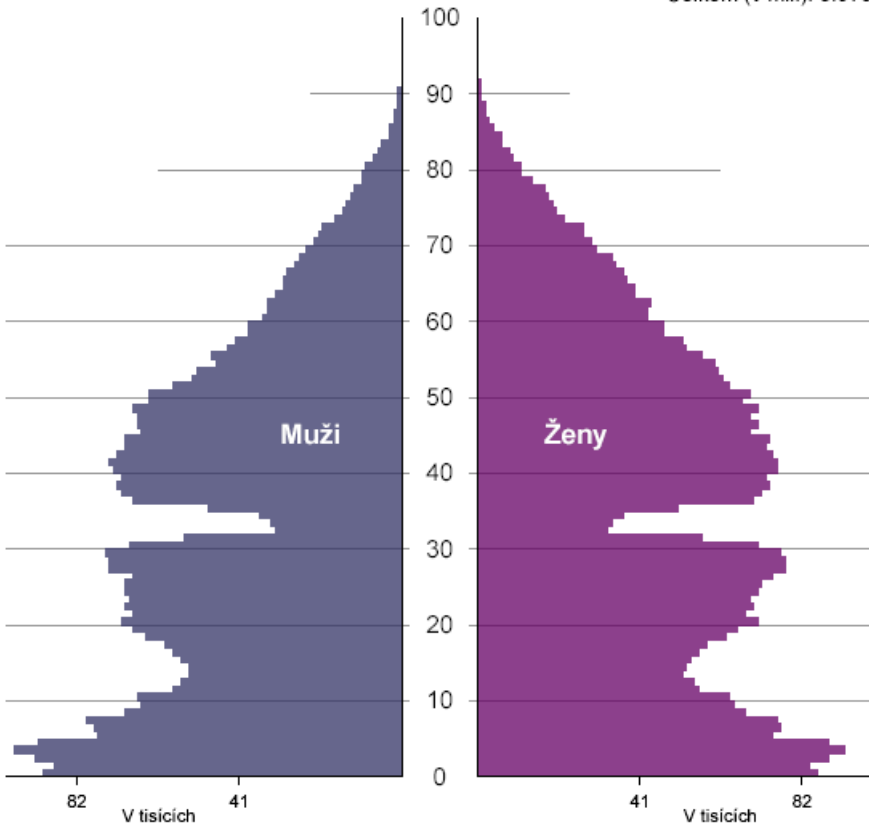
Věkové pyramidy

Porovnej věkové pyramidy České republiky v roce 1950 a 2008

Věková skladba obyvatelstva: 1950

Česká republika

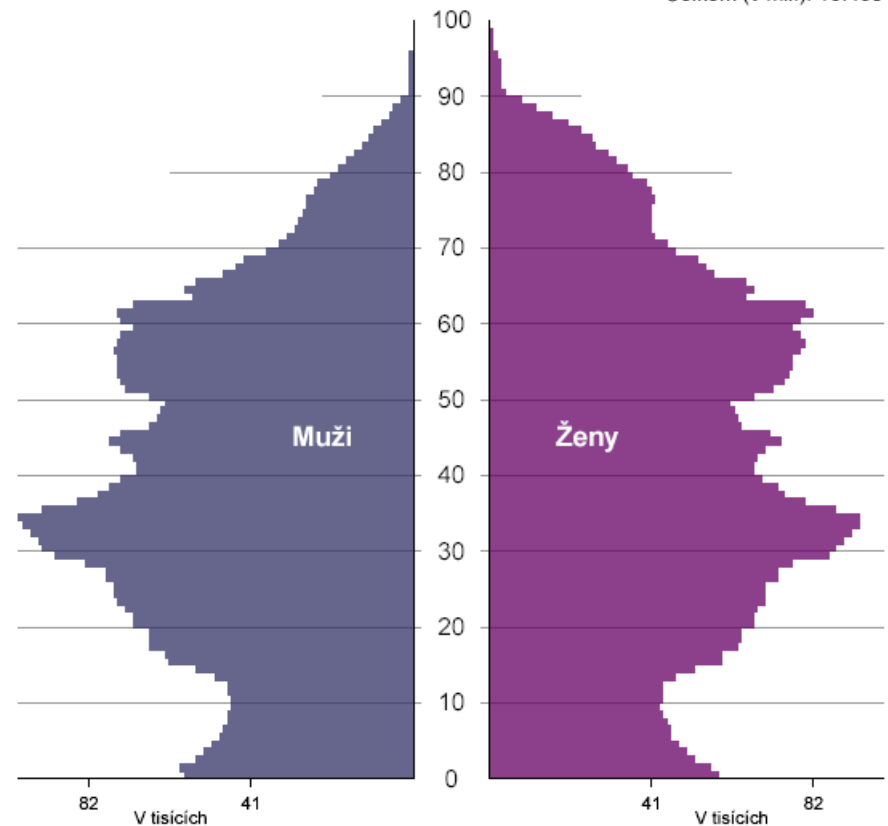
Celkem (v mil.): 8.978

Věková skladba obyvatelstva: 2008

Česká republika

Celkem (v mil.): 10.468

Viz též: http://www.czso.cz/csu/redakce.nsf/i/vekova_skladba_obyvatelstva_cr

Struktura obyvatelstva podle věku

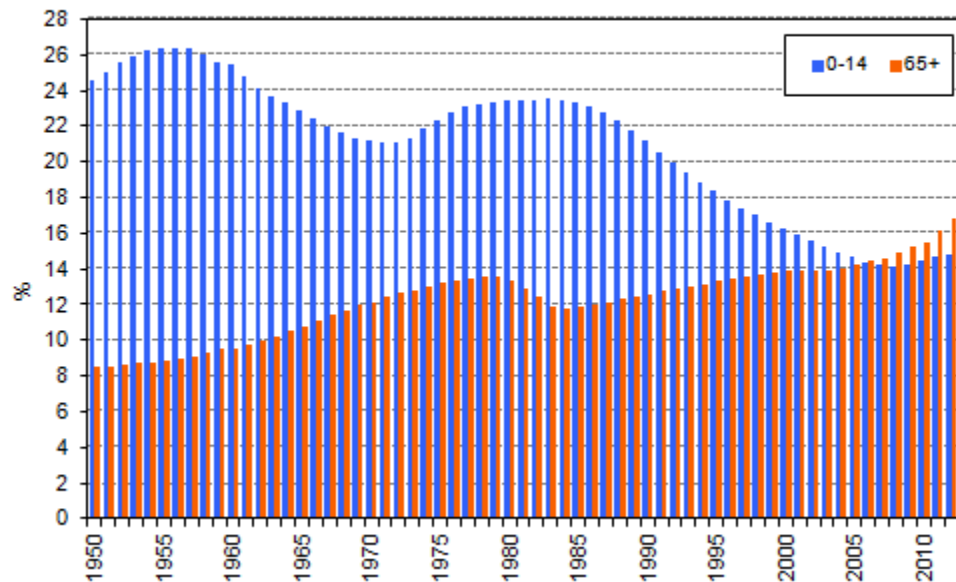
Porovnej podíl obyvatel v předproduktivním a poproduktivním věku v ČR v uvedeném období.

Jak se změnila struktura obyvatelstva podle věku?

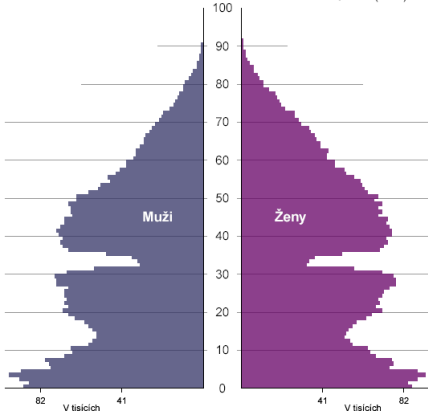
Co znamená demografické stárnutí populace?

V kterých stá

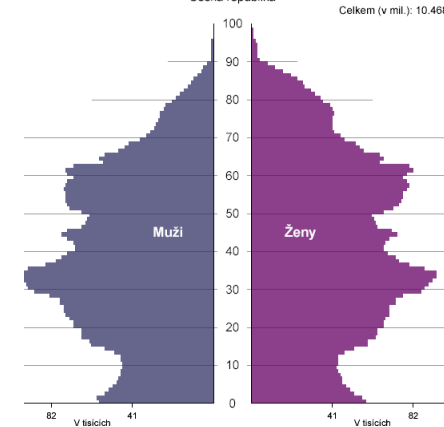
Podíl obyvatel ve věkové skupině 0-14 a 65 a více let v letech 1950-2013

Věková skladba obyvatelstva: 1950
Česká republika
Celkem (v mil.): 8,9

Věková skladba obyvatelstva: 2008
Česká republika
Celkem (v mil.): 10,468

Struktura obyvatelstva podle věku

Co jsme si zapamatovali?

Jaká je obvyklá struktura obyvatel podle pohlaví?

V kterých státech je vysoký podíl obyvatel v předproduktivním věku?

V kterých státech je naopak vyšší podíl obyvatel ve věku poproduktivním?

Jaký je předpokládaný následný vývoj?

Údaje v tabulce porovnej s mapami :

http://www.geohive.com/earth/pop_age.aspx tabulka

<http://world.bymap.org/YoungPopulation.html> podíl dětí a mládeže

<http://world.bymap.org/OlderPopulation.html> podíl starého obyvatelstva

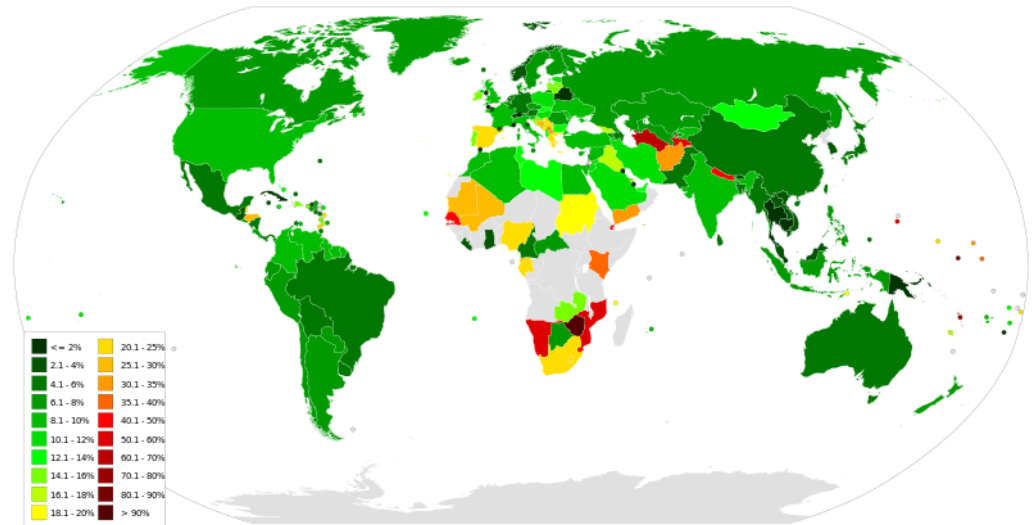
Údaje o podílu obyvatel v poproduktivním věku ve státech EU

<http://apl.czso.cz/pll/eutab/grafy.eurostat?pkod=tps00028>

Struktura obyvatelstva podle zaměstnání

- Věk a) předproduktivní
- b) produktivní:
ekonomicky aktivní
a neaktivní
- c) poproduktivní

**Obyvatelstvo ekonomicky aktivní:
sektor primární, sekundární, terciární**

16

Jak se liší zaměstnanost obyvatel v jednotlivých sektorech podle vyspělosti států?
Pracujte s odkazem: <https://www.cia.gov/library/publications/the-world-factbook/fields/2048.html#si>

Vyjádřete se k problematice nezaměstnanosti.

Pracujte s odkazem: <https://www.cia.gov/library/publications/the-world-factbook/fields/2129.html#si>
http://cs.wikipedia.org/wiki/Soubor:World_map_of_countries_by_rate_of_unemployment.svg

Struktura obyvatelstva podle zaměstnání

Podíl sektorů na HDP:

Struktura zaměstnanosti podle sektorů:

Sektor:

Primární

Sekundární

Terciární

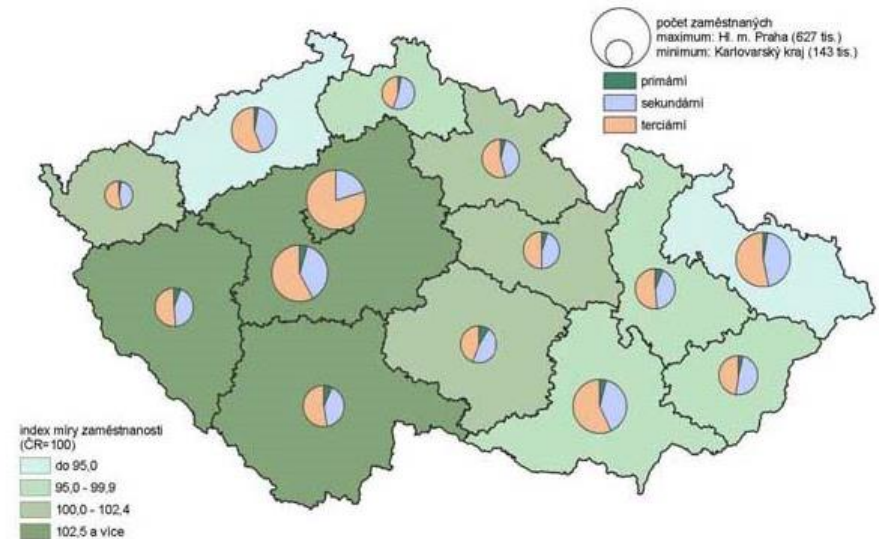
Zaměstnanost a nezaměstnanost

Vyjádřete se k problematice
zaměstnanosti
a nezaměstnanosti
v ČR

Podívejte se na stránky:

<http://portal.mpsv.cz/sz/stat/nz/uzem>

K 13 Míra zaměstnanosti a struktura zaměstnaných podle sektorů a krajů v roce 2006

http://portal.mpsv.cz/sz/stat/nz/uzem/?stat=2000000000038&obdobi=E&rok=2010&uzemi=0&send=send&piref37_240429_37_240428_240428.pohled=1&piref37_240429_37_240428_240428.xslselect=nazev&piref37_240429_37_240428_240428.xslorder=1&piref37_240429_37_240428_240428.xslmapatag=okresy&piref37_240429_37_240428_240428.xslmapasloupec=&piref37_240429_37_240428_240428.usr1=0

http://portal.mpsv.cz/sz/stat/nz/uzem?stat=2000000000038&obdobi=E&rok=2011&uzemi=0&send=send&piref37_240429_37_240428_240428.pohled=1&piref37_240429_37_240428_240428.xslselect=nazev&piref37_240429_37_240428_240428.xslorder=1&piref37_240429_37_240428_240428.xslmapatag=okresy&piref37_240429_37_240428_240428.xslmapasloupec=&piref37_240429_37_240428_240428.usr1=0

Zaměstnanost a nezaměstnanost

- Podle tabulky a mapy se vyjádřete k regionální nezaměstnanosti v ČR:

- http://vdb.czso.cz/vdbvo/tabdetail.jsp?cislotab=PRA0100PU_OK&cas_3_47=20111231&
  - http://vdb.czso.cz/vdbvo/mapdetail.jsp?cislotab=PRA0100PU_OK&cas_3_47=20111231&
  - Prostudujte další odkazy:
  - http://ekonomika.idnes.cz/nezamestnanost-za-leden-2014-d0l-ekonomika.aspx?c=A140210_090418_ekonomika_spi
  - <http://www.financninoviny.cz/zpravy/nezamestnanost-v-prosinci-v-cr-stoupla-o-pul-bodu-na-8-2-/1028309>
-

Co jsme si zapamatovali?

- Jaké je složení obyvatel podle biologických a ekonomických znaků?
  - Jak rozdělujeme obyvatelstvo podle věku?
  - Jak lze rozdělit obyvatelstvo produktivního věku?
  - Jak rozdělujeme zaměstnanost podle sektorů?
  - Popiš jednotlivé typy věkových pyramid, uveď příklady států
  - Jak souvisí průběh DR s jednotlivými typy věkových pyramid?
  - Vyjádři se k problematice nezaměstnanosti
  - Jak se bude lišit složení obyvatel podle věku a podle zaměstnanosti ve státech střední Afriky a západní Evropy?
-

Zdroje:

BIČÍK, Ivan a Bohumír JANSKÝ. *Příroda a lidé Země: Učebnice zeměpisu pro střední školy.*

Praha: Nakladatelství České geografické společnosti s. r. o., 2001. ISBN 80-86034-45-3.

BIČÍK, Ivan, Vladimír BAAR, Zdeněk ČERMÁK, Václav FRAJER a Radim PERLÍN.

Hospodářský zeměpis: globální geografické aspekty světového hospodářství.

Praha: Nakladatelství České geografické společnosti s. r. o., 2003. ISBN 80-86034-52-6.

KARAS, Petr a Ludvík HANÁK. *Maturitní otázky: zeměpis.* Praha: Fragment, 2008. ISBN 978-80-253-0595-9.

MATĚJČEK, Tomáš a kol. *Malý geografický a ekologický slovník.* Praha: Nakladatelství České geografické společnosti, s. r. o., 2007. ISBN 978-80-86034-68-3.

VALENTA, Václav a Alois MICHÁLEK. *Současný svět: Učebnice zeměpisu pro základní školy a víceletá gymnázia.*

Praha: Nakladatelství České geografické společnosti, s. r. o., 1998. ISBN 80-86034-21-6.

VYSOUDIL, Miroslav, Miloš FŇUKAL a Irena SMOLOVÁ. *Zeměpis pro každého.* Olomouc: Rubico. ISBN 978-80-7346-099-0.

Obrázky:

1., 2. International Data Base. *U.S. Census Bureau* [online]. 2011 [cit. 2011-05-02].

Dostupné z: <http://www.census.gov/population/international/data/idb/informationGateway.php>

3. CLEMENT, Eric. File:Djibouti Balbala children.JPG. *Wikimedia commons* [online]. 19. 11. 2006 [cit. 2012-05-28].

Dostupné z: http://commons.wikimedia.org/wiki/File:Djibouti_Balbala_children.JPG?uselang=cs

4. MASAE. File:Primary Laos.jpg. *Wikimedia commons* [online]. 9. 12. 2007 [cit. 2012-05-28].

Dostupné z: http://commons.wikimedia.org/wiki/File:Primary_Laos.jpg

5. Foto KH: Kamila Hnyková (se svolením autorky)

6. Fotogalerie: CESTY 2010 - Východní Turecko/Kurdistán II. - Süphan. PETR Ivo. *Klub Alpin Trek* [online]. 1999 - 2005 [cit. 2011-05-09].

Dostupné z: <http://www.alpintrek.info/index.php?com=fgal&ak=dg&ig=89> (se svolením autora)

7., 9. Foto MG: Marcela Gažarová (autor prezentace)

8. Foto IS: Ivan Šťastný (se svolením autora)

10. CHARMED88. File:Stage5.svg. *Wikipedia: the free encyclopedia* [online]. San Francisco (CA): Wikimedia Foundation, 2001-2011, 1. 2. 2009 [cit. 2011-05-07].

Dostupné z: <http://en.wikipedia.org/wiki/File:Stage5.svg>

11. SUZANNEKN. File:DTM Pyramids.svg. *Wikipedia: the free encyclopedia* [online]. 3. 3. 2010 [cit. 2011-04-09]. Dostupné z:

http://en.wikipedia.org/wiki/File:DTM_Pyramids.svg

12. ANWAR. File:2005pop14-.PNG. *Wikipedia: the free encyclopedia* [online]. 1. 8. 2008 [cit. 2012-05-28].

Dostupné z: <http://en.wikipedia.org/wiki/File:2005pop14-.PNG>

13., 14. Stromy života 1945 - 2008. ČSÚ [online]. 2011 [cit. 2011-05-07]. Dostupné z: http://www.czso.cz/csu/redakce.nsf/i/stromy_zivota_1945_2008

15. ČSÚ [online]. 2011 [cit. 2014-09-17]. Dostupné z:

http://www.czso.cz/csu/redakce.nsf/i/podil_obyvatel_ve_vekove_skupine_0_14_a_65_a_vice_let_v_letech_1950_2013

16. JOLLY JANNER. Soubor:World map of countries by rate of unemployment.svg. *Wikipedia: the free encyclopedia* [online]. 24. 1. 2009 [cit. 2011-05-07].

Dostupné z: http://cs.wikipedia.org/wiki/Soubor:World_map_of_countries_by_rate_of_unemployment.svg

17. MORLEY, Stephen. File:Gdp-and-labour-force-by-sector.png. *Wikipedia: the free encyclopedia* [online]. 18. 9. 2006 [cit. 2017-05-07].

Dostupné z: <http://en.wikipedia.org/wiki/File:Gdp-and-labour-force-by-sector.png>

18. ČSÚ [online]. 2011 [cit. 2011-05-07]. Dostupné z: [http://www.czso.cz/xp/edicniplan.nsf/t/C5003F4D73/\\$File/13-323307k13.jpg](http://www.czso.cz/xp/edicniplan.nsf/t/C5003F4D73/$File/13-323307k13.jpg)